

ارزیابی کنگره دوازدهم حزب

مصاحبه با حمید تقوایی

این نوشته بر مبنای مصاحبه با کانال جدید تدوین شده است

خلیل کیوان: کنگره ۱۲ حزب کمونیست

کارگری در روزهای اخیر برگزار شد. کنگره از جهات بسیاری با کنگره های پیشین حزب و کنگره های احزاب دیگر متفاوت بود. علنی بودن کنگره، نظم و انضباط و سازماندهی ای این اجلاس وسیع، حضور تعداد زیادی به عنوان مهمان و ناظر در کنگره که بعضا از نظر سیاسی و عقاید متفاوت از حزب فکر میکردند و بالاخره اینکه از ایران و از سراسر جهان در این کنگره حضور داشتند و حتی نوع اسنادی که این کنگره به بحث و بررسی گذاشته شد و تصویب شد، و پیام هائی که از ایران از نقاط مختلف و اقشار مختلف به کنگره رسید، این کنگره را از هر نظر متفاوت میکند.

حمید تقوائی، پرسش اولم اینست که ارزیابی شما از این کنگره با مشخصاتی که برشمردم چیست؟

حمید تقوائی: به نظر من همین مشخصاتی که اشاره کردید تصویر خوبی از کنگره بدست میدهد. یک تصویر واقعی. میتوان گفت این فقط کنگره یک حزب معین نبود، بلکه گردهمایی حزب با جامعه بود. کنگره تمام کسانی بود که میخواهند از شر جمهوری اسلامی خلاص شوند، برای رفع تبعیض و رفع بی حقوقی، علیه فقر، علیه زورگوئی ها و سرکوبگری های حکومت، بلند شده اند و فعالند. یک جامعه پرتپش و پر تحرک را ما شاهد هستیم و این کنگره، کنگره چنین جامعه ای بود. من هم

در سخنرانی افتتاحیه، و بویژه در اختتامیه بعد از اینکه پس از سه روز این واقعیات را به چشم دیدم، بر این نکته انگشت گذاشتم که این کنگره یک جامعه پپاخاسته است. هم از لحاظ مضمون اسناد و قرارها چنین بود و هم از نظر تعداد و تنوع مهمانان و هم با توجه به پیامهایی که قبل از کنگره، در حین کنگره، و بعد از کنگره تا همین امروز دریافت کردیم. پیامهایی گرم و پرشور و خیلی دلگرم کننده. ما در کنگره بعلت ضیق وقت تنها بخشی از این پیامها را مطرح کردیم ولی متن همه آنها را منتشر خواهیم کرد.

ارزیابی من بطور خلاصه اینست که این کنگره یک تحول تازه در فضای سیاسی ایران بود. تحولی به نفع کارگران، مردم محروم و به نفع

اکثریت عظیمی که میخواهد از شر جمهوری اسلامی خلاص بشود.

خلیل کیوان: تدارک فنی چنین کنگره ای که حتی بگفته ناظرین بسیار چشمگیر بود چطور انجام گرفت؟ چطور حزب توانست چنین کنگره ای را سازمان بدهد؟

حمید تقوایی: در این کنگره تعداد مهمانان و ناظرین از خود نمایندگان بیشتر بود. در مجموع بیش از سیصد نفر در طی سه روز کنگره در جلسات شرکت کردند. برخی در هر سه روز مهمان ما بودند و برخی تنها در یک و یا بخشی از یک جلسه. میدانید که کنگره مستقیماً و

بطور زنده از کانال جدید پخش می شد و در پلتفرم های مختلف مدیای اجتماعی نیز در دسترس بود. علاوه بر حاضرین، هزاران نفر نیز از کانال جدید و از مدیای اجتماعی کنگره را دنبال می کردند. روزی ۷ تا ۸ ساعت کنگره جلسه داشت و همزمان همه دقایق آن از تلویزیون و پلتفرم های اینترنتی پخش میشد.

سازماندهی و تدارک فنی این امر کار عظیمی بود که از چند هفته قبل از کنگره سازماندهی و حتی تمرین شده بود. رفقای بخش فنی کنگره و تلویزیون کانال جدید به خوبی این امر بزرگ را به پیش بردند و جا دارد از آنها قدردانی کنم.

نکته مهم دیگر این است که نفس سازماندهی چنین کنگره ای نه تنها قابلیت‌های تکنیکی و فنی بلکه موقعیت سیاسی و اجتماعی حزب ما را هم نشان میدهد. حزبی که سالهاست یک تلویزیون ۲۴ ساعته را اداره میکند، در تمام مدیای اجتماعی حضور فعالی دارد و در ارتباط تنگاتنگی با جامعه است. چنین حزبی میتواند چنین کنگره ای را تدارک ببیند و خوشبختانه از این آزمایش ما موفق و سربلند بیرون آمدیم.

خلیل کیوان: طیف متنوعی از مهمانان در کنگره حضور داشتند. اغلب این مهمانان پیامهای دلگرم کننده ای برای کنگره و حزب داشتند. برخی هم نقطه نظرات متفاوتی مطرح

کردند. آیا مهمانان دعوت شده بودند و یا خودشان خواهان شرکت در کنگره بودند؟

حمید تقوایی: از هر دو نوعی که گفتید در کنگره شرکت داشتند. ما برای لیست بلند بالای چند صد نفره ای دعوتنامه فرستادیم و بخش زیادی از این مهمانان دعوت ما را پذیرفتند. تعداد معدودی هم خودشان بعد از اطلاع یافتن از برگزاری کنگره با ما تماس گرفتند و اظهار تمایل کردند که در کنگره شرکت کنند. کسانی که نهادها و یا سازمان هائی را نمایندگی میکردند در ابتدای کنگره صحبت کردند. برخی هم به عنوان فرد، چهره های سیاسی و یا فعالین در کنگره حضور داشتند که در هر جلسه وقت معینی هم برای

اظهار نظر این دوستان اختصاص داشت.

شرکت این مهمانان عزیز و پیام هائی که دادند یک کنگره زنده و باز را به نمایش می گذاشت. دوستانی هم بودند که نظراتی متفاوت و انتقادی داشتند که آنها هم نظراتشان را ابراز کردند و این نشان میداد که ما صرفاً هم عقیده ها و موافقین خود را به کنگره دعوت نکرده ایم بلکه همه فعالین و احزابی که خواهان سرنگونی جمهوری اسلامی هستند هم به کنگره خوش آمده اند. چهره های سیاسی هم از داخل ایران در کنگره ما حضور یافتند و این هم اتفاق مهمی بود. برای اولین بار فعالین و چهره هائی از احزاب اپوزیسیون از داخل کشور در کنگره یک حزب رادیکال اپوزیسیون

در خارج کشور شرکت می کنند و صحبت میکنند و پیام میدهند. جا دارد که از همه این دوستان صمیمانه تشکر کنم.

خلیل کیوان: به یک معنا این یک کنگره خارج کشوری نبود. ترکیبی از داخل و خارج با هم بود. آیا با این تعبیر موافقید؟

حمید تقوایی: دقیقا همینطور بود. ما نه فقط پیام بلکه قرارهائی هم از داخل کشور داشتیم. قرارهائی که مشخصا فعالین جنبش کارگری و جنبش علیه سانسور و دفاع از آزادی قلم و اندیشه برای کنگره فرستاده بودند. این قرارها تصویب شد و فردای تصویب آن برخی از پیشنهاد کنندگان قرار با ما تماس گرفتند

و تشکر کردند. همانطور که اشاره کردید این کنگره مرز داخل و خارج را در هم شکست. وقتی ما امکان تکنیکی رابطه فعالین داخل با کنگره را فراهم کردیم معلوم شد از نظر سیاسی و اجتماعی نیز فعالیت حزب دیگر دو حیطة داخل و خارج ندارد. یک سازمان و یک پدیده سیاسی متحد و یکپارچه ای هست که فعالینش در خارج و داخل کشور رابطه نزدیک و منسجمی با هم دارند، نظر میدهند، پیام میدهند، قرار برای تصویب به کنگره ارائه میکنند و در سوخت و ساز تصمیمگیری حزبی شرکت میکنند. در این کنگره به روشنی مرز داخل و خارج از میان برداشته شد.

خلیل کیوان: اجازه بدهید در مورد اسناد

کنگره کمی بیشتر مکت کنیم. یک تفاوت این کنگره با کنگره های قبلی نوع اسنادی بود که مطرح و تصویب شد. تعداد زیادی قرار های کوتاه به کنگره ارائه شده بود. معمولا کنگره ها، و مشخصا کنگره های قبلی حزب، قطعنامه های مشروح و تحلیلی را به بحث و تصمیم گیری میگذارند. در این کنگره اینطور نبود. نوع دیگری بحث و تصمیمگیری میکرد. در این مورد چه نظری دارید؟ آیا طرح فکر شده ای پشت این کار بود؟

حمید تقوائی: بله این سیاست حساب شده و با برنامه ای بود که اینجا توضیح میدهم. همانطور که اشاره کردید در کنگره های قبلی ما و حتی در پلنومها، یعنی نشستهای کمیته

مرکزی، بیشتر اسنادی که تبیین و تحلیلی از یک موضع تازه بدست می دهد و وظایف حزب را در این رابطه تعیین میکند مورد بحث قرار می گرفت و کلا میشود گفت اسناد استراتژیک تر و موضعگیری در مورد مسائل تازه در دستور قرار میگرفت. در این کنگره تنها یک قطعنامه تا حدی چنین خصوصیتی داشت ولی ۲۷ سند دیگر تصویب شد که به شکل قرارهای کوتاه در رابطه با مسائل و یا بخش معینی از جامعه بود. مضمون این قرارها عبارت بود از فراخوانها و اعلام حمایتها از جنبشهای اعتراضی جاری و مبارزات مردم، اعلام محکومیت سیاستهای حکومت، و حمایت از بخشهای مختلف تحت ستم جامعه.

ضرورت این امر از شرایط سیاسی معینی ناشی میشود که مبتنی است هم بر یک جامعه پیاخاسته و معترض و دادخواه و مبارز و هم بر حزبی که در عرصه های اعتصابات و مبارزات مختلف دخیل و دست اندر کار است. این دو یکدیگر را در کنگره ملاقات کردند. اسناد تصویب شده انعکاس این واقعیت بود. اسنادی در حمایت از و در رابطه با مبارزات کارگری، اعتصاب هفت تپه، اعتصاب نفت، در حمایت از مادران دادخواه و جنبش دادخواهی، در حمایت از جنبش زنان، علیه حجاب، علیه فاجعه کرونا، در دفاع از زندانیان سیاسی، علیه اعدام و غیره و غیره. لیست مفصلی است که همانطور که اشاره کردم شامل ۲۷ قرار میشود. هر یک از این اسناد بخشی از جامعه

و جنبش اعتراضی بر حق و انسانی معینی در جامعه را آدرس می کند و طرف خطاب قرار میدهد. اعلام میکند که حزب از شما پیگیرانه پشتیبانی میکند و با تمام قوا برای پیشبرد و پیروزی شما تلاش میکند.

هیچیک از این اسناد حاوی موضع جدیدی نبود. حزب ما مدتهاست که عملاً درگیر مبارزه در همه این عرصه ها است. ولی جا داشت و لازم بود که در یک اجتماعی که از حزب و مردم و در برابر چشمان جامعه برگزار میشود و بخشی از فعالین جنبش های اعتراضی در آن شرکت کرده اند یکبار دیگر ما از زبان کنگره حزب و خطاب به جامعه اعلام کنیم که حزب چه میگوید، از چه دفاع میکند و چه چیزی را

محکوم میکند.

کسی که مجموعه این اسناد را مورد نظر قرار دهد تصویر نسبتاً جامعی از عرصه هائی که جامعه در حال مبارزه است، عرصه هائی که شما نشانه های ظلم و ستم و سرکوب و تحمیل فقر و محرومیت بوسیله جمهوری اسلامی را می بینید، عرصه هائی که جنبشهای عظیمی در آن شکل گرفته است، مشاهده میکند. من در سخنرانی اختتامیه ام گفتم این کنگره آئینه تمام نمای یک جامعه پیا خاسته است و بطور واقعی اسناد مصوب هم همین را منعکس میکرد.

خلیل کیوان: بخش دیگر کنگره پیامهای زیادی

بود که از ایران رسیده بود و هنوز هم ادامه دارد. این شرایط تازه ای را برای کنگره ایجاد کرد. تپش دیگری به کنگره داده بود. به نظر شما تاثیر این پیامها بر فضای کنگره چه بود؟

حمید تقوایی: به نظر من این پیامها دو چیز را نشان میدهد. ابتدا اینکه چقدر مردم ایران، و نه فقط فعالین، توده مردم، کارگر و زحمتکش و زن و مرد و پیر و جوان، تشنه چنین گردهمائی و چنین حزبی هستند. نیازمند چنین اجلاسی هستند که بیایند و فریاد اعتراضشان را بلند کنند، درود بفرستند، پیام بدهند، در آن شرکت کنند و حمایت خود را از مبارزات و خواستههای انسانی اعلام کنند. طی روزهای کنگره ما پیامهائی دریافت کردیم که انتظارش

را نداشتیم. قبل از کنگره بیش از ۵۰ پیام فردی و جمعی از بیش از صد نفر بدست ما رسیده بود. بخشی از این پیامها را به صورت کلیپ و یا قرائت متن آنها در کنگره مطرح کردیم. در روزهای کنگره هم پیامهای پرشوری در مورد اجلاس روز قبل دریافت می کردیم و تا امروز این پیامها ادامه دارد. بخشی از این پیامهای تازه را هم توانستیم در خود کنگره بگنجانیم.

این پیامها همانطور که گفتم از نظر مضمون نشاندهنده یک جامعه بپاخاسته و معترض است که علیه همه مسائلی که در کنگره بر آنها انگشت گذاشتیم مبارزه میکند و خواستهای انسانی دارد.

جنبه دیگر اهمیت این امر موضوع تحزب است. به نظر من کنگره نشان داد که جامعه چطور تشنه یک حزب مترقی، رادیکال، انسانی و پیشرو است. و آن تابوی حزب، تابوی امنیتی که دیکتاتوری ها در ایران بویژه جمهوری اسلامی از حزب و تحزب ساخته اند، موضوع را امنیتی کرده و اینطور به نظر میرسد که مردم را مرعوب کرده اند و غیره، در این کنگره شکست.

این کنگره نشان داد که اگر حزبی سیاستها و اهداف و راه و روش مترقی و رادیکال و پیشرو و انسانی داشته باند چطور جامعه با آغوش باز از آن استقبال میکند. این هم به نظر من یکی از تاثیرات و نتایج مهم این کنگره بود.

خلیل کیوان: به نقطه خوبی رسیدیم. بر این اساس کنگره چه تاثیری بر رابطه حزب و جامعه داشته است؟ چه تصویری از کمونیسم به جامعه داده میشود؟ با توجه به اینکه زرادخانه های ضد کمونیستی دائم تبلیغ میکنند که احزاب کمونیست بسته هستند، تک رو هستند، غیر دموکراتیک هستند و غیره. آیا به نظر شما این تصویر نشکست؟

حمید تقوائی: کاملاً اینطور است. به نظر من موقعیت و رابطه حزب ما با جامعه تغییر اساسی ای پیدا کرد. اجازه بدهید بجای توضیح بیشتر به پیامی که همین امروز دیدم و از کردستان ارسال شده است اشاره کنم. دوستی نوشته اند

که کنگره شما نشان داد که کمونیسم متعلق به همه مردم است. متعلق به نه فقط کارگران بلکه به "مغازه دار و راننده و کشاورز و معلم و دانش آموز". نوشته است کنگره نشان داد که کمونیسم یک مذهب و مرام نیست که فقط همکیشان و هم عقیده های خود را دور خودش جمع کند. بلکه قلب جامعه را نمایندگی میکند. نکته جالب دیگر در این پیام این بود که "شما نشان دادید که دموکراسی در سوسیالیسم جای دارد". این مضمون پیام دوست عزیز ما از کردستان است و نمونه تپیکی از پیامهای دلگرم کننده ای است که بدست ما میرسد.

به نظر من نوشته این دوستان واقعیتی را منعکس میکند. ما کمونیسم نوع دیگری را

مطرح میکنیم. مدتهاست این پرچم را بلند کرده ایم. حزب کمونیست کارگری از بدو تشکیل اش کمونیسم نوع دیگری، کمونیسمی که اساس اش انسان است، کمونیسمی که بقول خود حکومتی ها حزب اعتراض است، کمونیسمی که هر جا کوچکترین تبعیض و نابرابری هست، حضور دارد، مساله را آدرس میکند، فعالیت میکند، سعی میکند متشکل کند، سازمان بدهد و علیه آن تبعیض و نابرابری معین بجنگد.

برآیند فعالیتهای چند دهه چنین حزبی است که یکی از دستاوردهایش این کنگره بود. نه تنها نفس این کنگره بلکه سیاست هائی که به چنین کنگره ای منجر شد، حتی همانطور

که گفتم سیاستهای ناظر بر آن تدارک فنی و تکنیکی که عملاً بتواند چنین کنگره ای برگزار کند کاملاً متفاوت است از آن نوع به اصطلاح کمونیسمهای سنتی که آنها را باید مریخی نامید. مریخیسم اسم بهتری برای آن نوع کمونیسم است چون پایش روی زمین نیست. در این دنیا نیستند. در فضای مه آلود فکری خودشان سیر میکنند. کمونیسم کارگری توانست نشان بدهد که کمونیسم واقعی، کمونیسم مارکس، کمونیسم انسان دوست، رها کننده، چه نوع حزبی و چه نوع کنگره ای میتواند داشته باشد.

به نظر من این کنگره برآیند چند دهه فعالیت پیگیر و شبانه روزی حزب کمونیسم کارگری

بود که به این صورت موقعیت اجتماعی حزب را به نمایش گذاشت.

خلیل کیوان: به عنوان آخرین سؤال برگزاری این کنگره چه تاثیری بر کار خود حزب خواهد داشت. آیا از این پس قرار است کنگره های حزب به همین شکل برگزار بشود؟

حمید تقوائی: به نظر من بعد از این کنگره وظایف تازه و بسیار وسیع و جامعی در برابر حزب قرار میگیرد. نکته اول این هست که ما سعی خواهیم کرد اجلاسها و گردهمائی های حزبی را به همین شکل برگزار کنیم. نه فقط علنی بلکه داخل - خارج کشوری. ما زمانی می گفتیم به امید آنکه کنگره بعدی در ایران

برگزار بشود. الان عملاً دارد این اتفاق می افتد. عملاً جامعه دارد در کنگره ما دخالت و شرکت میکند. پیام و قرار پیشنهادی می فرستد و خودش را در اجلاسهای حزبی شریک میداند. به این معنا بله، از این پس کنگره های ما به همین شکل برگزار خواهد شد و ما تلاش میکنیم که اجلاسهای دیگر حزبی، سمینارها و کنفرانسها و نشستهای کمیته مرکزی که پلنوم نامیده میشود نیز به همین شکل برگزار شود.

تلاش میکنیم که تمام اجلاسهای حزبی منعکس کننده و بازتاب اعتراضات اجتماعی، مبارزات مردم، گردهمائی در جهت اتحاد و همبستگی هر چه بیشتر مردم در مبارزه برای سرنگونی

جمهوری اسلامی باشد. به نظر من این کنگره
بما نشان داد که این کار عملی و ممکن است
و ما پیگیرانه این امر را دنبال خواهیم کرد.
روشن است که حزب اسناد و سیاستها و
مباحث استراتژیک و تبیین و تحلیلی و تئوریک
هم دارد که بخش مهم کار ماست و از طریق
دفتر سیاسی و مکانیسمهای درون حزبی آنها
را به پیش میبریم. ولی تا آنجا که به کنگره ها
و نشستهای کمیته مرکزی مربوط میشود ما
سعی میکنیم به همین شکل، علنی و اجتماعی
و در رابطه تنگاتنگ با فعالین داخل کشور و با
کل مردم این اجلاسها را برگزار کنیم.

۱۴ دسامبر ۲۰۲۱

وب سایت:

www.wpiran.org

تماس با حزب:

پیامگیر تلگرام: **wpi_tamas@**

و یا با ارسال پیام به شماره

۰۰۴۶۷۰۰۴۴۷۴۲۵

از طریق سیگنال، واتساپ و تلگرام و اینستاگرام